

ТАҒЗЫМ МЕН ТАҒЛЫМ

Казактың қасіретті жылдар тарихында лайкты орын бар азамат - Сабыр Айтқожин. Ол 27 жасында улттық баспа сезінді Кеңес заманындағы алғашқы калыпташтарының бірі «Бостандық түбі газетін шыгарды. Алматыда «Түші» газетінің редакторы болды. Кейін республиканың облыстық, ауданлық деңгейде белді белді мемлекеттік қызметтер атқарып, ел мұддесінің аянағай енбек етті. Алайда, ол жазықсыз жапа шеккізген зұлмат заманының курбанына айналды. 1938 жылы атылып, Шымкент түбіндегі «Албастысайдың» азала тізімінен орын алды. Бының мемлекет және қоғам қайраткерінің туғанына 120 жыл толып отыр.

Сондай-ақ, белгілі күйіш-композитор, өнер қайраткері Жаппас Қаламбаевтың не мерелес тұксы, жалған айыппен ой жыл бойы айдауда болып, тағдыр тақсьеретін атаусыз тартқан, елге аман-есен оралып, секенинші жылдардың ортасында дүниеден озған Аппаз Қаламбаевтың туғанына - 115 жыл. Мине, осы еki датага орай Онтүстік Казахстан облыстық, саяси күргін-сүртін күрбандары мұражайының ұжымын стенділтер мен мектеп оқушыларын, мұрагат қызметкерлері мен тарихшайларды, марқумдардың жақын ағайын-туыстарын шакырып, іс-шара еткізді.

Мұражайдың ғылыми қызметкерлері көлшілдерге Сабыр Айтқожин мен Аппаз Қаламбаевтың емірбаяны мен қызметі тұралы қысқаша бағылап берді. Олардың сөздерін сүркай кезенін сипатын жанжакты аңа отырып, М.Әуезов атындағы ОКМУ-дің аға оқытушысы, тарихшы

Гауһарбек Тілеуқұлов пен облыстық мұражаттың археографы Райтул Хаиреттікізы, аудандағы толықтырылған жиңілгандар С.Айтқожиннің немере көліні Биби Уәлиқызы мен А.Қаламбаевтың улы Шораның айтқандарын зейн коя тұндағы. Шымкент қаласындағы жаистардың уақытын тимді үйрмелестіру өргөлівендегі «Шешендей өнер» үйрмесі шеңбертерінің композициялық койыншамдары да көпшілдіктің көнілінен шығып жаты.

- Бұл біздің биология белгіленген жоспарныңдағы кезекті іс-шаралардың бірі. Мақсатымыз - еткен тарихымызды таныту, оның актандақ беттеріне назар аударып, жас үрпактың бойына ақырат пен әділдегілікке сезінудің астынан енгізе беру, - дейді облыстық саяси күргін-сүртін күрбандары мұражайының директоры, Казахстан Республикасына енбек сінген қызметкер, халықаралық «Алаш» сыйлығының лауреаты, ақын Ханбір Есенқараякызы.

Өз алдына жеке шанырак көтергеніне жуыраға он төрт жыл толыткан осы мұражайдың облыс әмбінде, жас үрпактың санағынан калыптастыруда маңызы ерекше. Өйткені, ол отаршыцыңтың езіндіде жаншылған Казактың зиялай қауым екіндерінің жаңдүйесін, максат-мұрзатын жете түснуге, олардың қайтасқайса рухтарына бас иш, тағым стүгे, сол бир қасіретті жылдардан тағым алуға қызмет ете береді.

*Сұханберді ОРАЗАЛЬДЫ,
Казахстан Журналисттер
одасының мүшесі.*